

PRIM MINISTRU

Doamnă vicepreședinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție și în temeiul art. 25 lit. (b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul Administrativ, Guvernul României formulează următorul:

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 205/2004 privind protecția animalelor*, inițiată de domnul deputat PSD Coarnă Dumitru împreună cu un grup de parlamentari PSD, AUR, neafiliați (Bp. 660/2022, L 763/2022).

I. Principalele reglementări

Inițiativa legislativă are ca obiect de reglementare completarea art. 25 alin. (1) din *Legea nr. 205/2004 privind protecția animalelor, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, cu trei noi litere, lit. d), e) și f), în sensul incriminării unor fapte ca infracțiuni.

Potrivit *Expunerii de motive*, prin intervențiile legislative propuse se preconizează interzicerea comercializării și deținerii de trofee și carne de urs brun, în scopul protejării și conservării acestei specii.

II. Observații

1. Cu titlu preliminar, menționăm că *Legea nr. 205/2004 privind protecția animalelor, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, reglementează măsurile necesare pentru asigurarea condițiilor de viață și bunăstare ale animalelor cu sau fără deținător.

Pe de altă parte, din analiza soluțiilor legislative propuse, se poate observa că acestea vizează de fapt acțiunea de vânatoare, respectiv cea de braconaj cinegetic la specia urs.

Or, protecția faunei de interes cinegetic, exercitarea vânătoriei ori infracțiunea de braconaj sau alte infracțiuni specifice sunt regăsite în

cuprinsul *Legii vânătorii și a protecției fondului cinegetic nr. 407/2006, cu modificările și completările ulterioare.*

Astfel, conform prevederilor art. 39 alin. (1) lit. r) din *Legea vânătorii și a protecției fondului cinegetic nr. 407/2006*, este interzisă „comercializarea de către persoane fizice a vânatului, a cărnii de vânat, a diferitelor produse de vânat sau a trofeelor de vânat;”

De asemenea, potrivit art. 42 alin. (1) din *Legea nr. 407/2006*: „Constituie infracțiune de braconaj și se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă, următoarele fapte:

a) vânătoarea practică de persoane care nu posedă permis de vânătoare, cu excepția cazurilor prevăzute la art. 32;

b) vânătoarea fără respectarea condițiilor înscrise în autorizația de vânătoare; (...)

e) emiterea de autorizații de vânătoare prin care se depășesc cotele de recoltă și cifrele de intervenție aprobate pentru fiecare gestionar;

f) vânarea speciilor de vânat strict protejate în alte condiții decât cele legale; (...).”

Totodată, conform art. 44 din același act normativ: „Constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 3 ani sau cu amendă:

a) scoaterea din țară a trofeelor de vânat cu valoare de patrimoniu național, fără respectarea reglementărilor emise de administrator;

b) vânarea speciilor de vânat cuprinse în anexa nr. 2 în alte condiții decât cele ale derogărilor;

c) vânarea puilor nezburați ai păsărilor de interes cinegetic;

d) transportul vânatului dobândit în condițiile art. 42 sau găsit împușcat ori transat în teren, comercializarea, naturalizarea și orice operațiuni privind vânatul sau părți ori produse ușor identificabile provenite de la acesta, dobândite fără respectarea condițiilor legii; (...).”

În aceeași ordine de idei, potrivit prevederilor art. 46 alin. (2) din același act normativ „Trofee de vânat și vânatul care fac obiectul infracțiunilor prevăzute la art. 42-44 se confiscă.”, respectiv carnea de urs provenită din braconaj cinegetic se confiscă de către autoritățile statului.

Totodată, prevederile art. 12 din *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 81/2021 privind aprobarea metodelor de intervenție imediată pentru prevenirea și combaterea atacurilor exemplarelor de urs brun asupra persoanelor și bunurilor acestora, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, cu modificările și completările ulterioare*, specifică următoarele:

„(1) În cazul extragerii prin eutanasiere sau împușcare, gestionarea exemplarului se face de către gestionar sau Garda forestieră, după caz.

(2) Blana și craniul exemplarului extras conform prevederilor alin. (1), preparate de către gestionar, se predau Gărzii forestiere și rămân în proprietatea publică a statului.

(3) Carcasa exemplarului extras prin împușcare revine gestionarului care a efectuat extragerea și poate fi folosită conform normelor stabilite de Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor în vigoare sau distrusă prin incinerare, dacă intervenția imediată a fost efectuată de Garda forestieră sau exemplarul a fost extras prin eutanasiere.”

Prin urmare, ținând cont de obiectul de reglementare al celor două legi (*Legea nr. 205/2004*, respectiv *Legea nr. 407/2006*), prin raportare la prezenta propunere legislativă, apreciem că noile texte nu pot fi adăugate în cuprinsul *Legii nr. 205/2004*.

Altminteri, potrivit art. 61 alin. (2) din *Legea nr. 24/2000*¹: „Prevederile modificate sau care completează actul normativ trebuie să se integreze armonios în actul supus modificării ori completării, asigurându-se unitatea de stil și de terminologie, precum și succesiunea normală a articolelor.”

Având în vedere cadrul legislativ prezentat mai sus, se constată faptul că soluțiile legislative propuse prin inițiativa legislativă sunt deja reglementate de către legislația în vigoare, în acest mod încălcându-se principiul unicității reglementării în materie, specificat de prevederile art. 14 alin. (1) din *Legea nr. 24/2000*, conform cărora „Reglementările de același nivel și având același obiect se cuprind, de regulă, într-un singur act normativ”.

De asemenea, analizând textul legislativ în vigoare se constată că soluțiile legislative, astfel cum au fost redactate, nu se încadrează în contextul general de reglementare al articolului ce se dorește a fi modificat.

În acest context, intervenția legislativă propusă încalcă forma de redactare a actelor normative impusă de către art. 8 alin. (4) din *Legea nr. 24/2000*, conform căruia „Textul legislativ trebuie să fie formulat clar, fluent și inteligibil, fără dificultăți sintactice și pasaje obscure sau echivoce. Nu se folosesc termeni cu încărcătură afectivă. Forma și estetica

¹privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

exprimării nu trebuie să prejudicieze stilul juridic, precizia și claritatea dispozițiilor”.

2. În continuare, se poate constata modul deficitar de configurare a elementului material al celor trei variante normative care se propun a fi introduse în cuprinsul infracțiunii cu conținuturi constitutive alternative (prevăzută la art. 25 din *Legea nr. 205/2004*).

În primul rând, se propune incriminarea faptei de „*interzicerea vânzării de trofee*”, în loc de „*vânzarea de trofee*”, ajungându-se la situația absurdă în care se trage la răspundere penală un comportament care vine chiar în contradicție cu scopul reglementării prevăzut în cuprinsul *Expunerii de motive*, dincolo de lipsa unei logici care ar putea justifica o astfel de modalitate a reglementării.

Astfel, prin folosirea sintagmei „*trofee urșilor se constituie patrimoniu public și se depun la muzeul de vânătoare*” nu rezultă pentru destinatarul normei care este conduita interzisă prin norma de incriminare ce se propune a fi introdusă. Forma aleasă pare mai degrabă o măsură procesuală/administrativă care privește momentul ulterior consumării infracțiunii și nicidecum un element constitutiv al acesteia.

Aceeași observație este valabilă și în privința lit. f), în care se propune a fi reglementată: „*carnea de urs provenită din braconaj cinegetic sau acțiuni de împușcare va fi donată caselor de bătrâni, caselor de copii și spitalelor sau incinerată, după caz*”.

În aceste condiții, arătăm că dreptul penal este un complex de imperative impuse subiecților, căci misiunea sa esențială este aceea de a determina conduita acestora, prohibind anumite comportamente și impunând altele, în scopul asigurării conservării și dezvoltării comunității sociale. În cadrul acestei ramuri de drept, norma juridică penală este o normă imperativă, ea impunând subiecților de drept o anumită conduită sub amenințarea unei sancțiuni².

Din punct de vedere structural, există autori care arată că norma penală specială prezintă o structură trihotomică: ipoteză, dispoziție și sancțiune³, pe când doctrina majoritară apreciază că norma incriminatoare reunește două elemente constitutive: dispoziția și sancțiunea. Dacă dispoziția constă în interzicerea unei acțiuni sau inacțiuni, sancțiunea reprezintă pedeapsa ce urmează să se aplice ca urmare a nerespectării

² F. Stretanu, D. Nițu, *Drept penal. Partea generală, Curs universitar, Vol. I, Ed. Universul Juridic, 2014, p. 88.*

³ L. Biro, *Contribuții la studiul normei de incriminare*, în R.R.D nr. 9/1968, p. 147; M. Basarab, *Drept penal. Partea generală, vol. I, Ed. Lumina Lex, București, 1999, p. 6;*

dispoziției⁴. În lumina acestor considerații teoretice, se poate constata că dispoziția celor trei norme penale incriminatoare nu poate fi identificată de către cei interesați chiar și în condițiile acordării unei asistențe juridice de specialitate, aceasta fiind lipsită de claritate, precizie și previzibilitate.

De altfel, Curtea Constituțională statuează, în cuprinsul par. 31 al *Deciziei nr. 513/2017*⁵, că: „*Destinatarii normei penale de incriminare trebuie să aibă o reprezentare clară a elementelor constitutive, de natură obiectivă și subiectivă, ale infracțiunii, astfel încât să poată să prevadă consecințele ce decurg din nerespectarea normei și să își adapteze conduita potrivit acesteia. (...)*”. Or, în condițiile în care aceste cerințe de calitate trebuie să caracterizeze conținutul normativ al oricărei legi, în materia dreptului penal substanțial amintim că aceste cerințe dobândesc valențe deosebite, din perspectiva respectării art. 1 alin. (5) din *Codul penal*, ce consacră legalitatea incriminării.

Prin urmare, în condițiile în care *principiul respectării legilor* și cel al *legalității incriminării* impun legiuitorului să legifereze prin texte suficient de clare și precise pentru a putea fi aplicate, inclusiv prin asigurarea posibilității persoanelor interesate de a se conforma prescripției legale, apreciem că normele ce se doresc a fi introduse prin prezenta propunere legislativă contravin prevederilor constituționale ale art. 1 alin. (5) din *Legea fundamentală* în componenta privind respectarea legii, precum și dispozițiilor art. 23 alin. (12) referitoare la legalitatea incriminării.

Astfel, având în vedere că prevederile *Legii vânătorii și a protecției fondului cinegetic nr. 407/2006* constituie sediul materiei în domeniul protecției fondului cinegetic, iar prin propunerea legislativă se reglementează aspecte care sunt deja reglementate de către legislația sus menționată, se impunea ca normele preconizate în inițiativa legislativă să fie promovate printr-un act de amendare a *Legii vânătorii și a protecției fondului cinegetic nr. 407/2006* și nu a *Legii nr. 205/2004 privind protecția animalelor*.

3. În subsidiar, sub aspectul normelor de tehnică legislativă, învedereăm că, potrivit dispozițiilor art. 6 din *Legea nr. 24/2000*, proiectul de act normativ trebuie să instituie reguli necesare, suficiente și posibile

⁴C. Bulai, B. Bulai, *Manual de drept penal*, Ed. Universul Juridic, București, 2007, p. 7; Const. Mitrache, Cr. Mitrache, *Drept penal. Partea generală*, ed. a III-a revăzută și adăugită, Ed. Universul Juridic, București, 2019. F. Streteanu, D. Nitu, op. cit., p. 90.

⁵ referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 37 alin. (1) și (2) din *Legea securității și sănătății în muncă nr. 319/2006* și art. 349 alin. (1) din *Codul penal*.

care să ducă la o cât mai mare stabilitate și eficiență legislativă. Soluțiile pe care le cuprinde trebuie să fie temeinic fundamentate, luându-se în considerare interesul social, politica legislativă a statului român și cerințele corelării cu ansamblul reglementărilor interne, precum și ale armonizării legislației naționale cu legislația comunitară.

Totodată, dispozițiile art. 31 din *Legea nr. 24/2000* impun ca instrumentul de motivare să prezinte cerințele care reclamă intervenția normativă, cu referire specială la insuficiențele și neconcordanțele reglementărilor în vigoare, principiile de bază și finalitatea reglementărilor propuse, cu evidențierea elementelor noi, concluziile studiilor, lucrărilor de cercetare, evaluărilor statistice.

În acest context, analizând conținutul *Expunerii de motive*, se constată că aceasta nu respectă cerințele impuse de normele de tehnică legislativă menționate, cea mai mare parte a mențiunilor cuprinse în instrumentul de prezentare și motivare nu pot constitui fundamentarea soluției legislative preconizate.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate, **Guvernul nu susține adoptarea acestei inițiative legislative.**

Cu stimă,

~~Nicolae Ionescu~~ **CIUCĂ**

~~PRIM-MINISTRU~~
MINISTRU
AL ROMÂNIEI

Doamnei senator **Alina-Ștefania GORGHIU**
Vicepreședintele Senatului